

1. EUs COVID-19 respons til støtte for partnerlande

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Under den uformelle videokonference mellem EU's udviklingsministre, der finder sted den 8. april 2020, forventes en drøftelse af, hvordan EU og EU's medlemslande sammen med øvrige centrale europæiske aktører, herunder de europæiske udviklingsfinansielle institutioner, kan sikre et stærkt EU-svar med støtte til udsatte partnerlande og deres bestræbelser på at håndtere COVID-19-udbruddet. Fra dansk side har man sammen med Sverige opfordret til netop en sådan drøftelse om, hvordan EU kan stå sammen om at levere solidarisk og hurtig hjælp til ikke mindst håndtering af COVID-19 i Afrika og nærområder for flygtninge og fordrevne. Der lægges fra Kommissionens side op til en såkaldt "team Europe"-pakke, der både giver et overblik over de individuelle bidrag på koordineret og på samlet vis. Dette vil udgøre et vigtigt bidrag til klar og aktiv kommunikation om EU's samlede støtte i partnerlande, herunder i Afrika.

2. Baggrund

WHO har udtrykt bekymring for, hvordan COVID-19-pandemien vil udvikle sig i de mest sårbare udviklingslande særligt i Afrika, hvor sundhedssystemerne er svage. Særligt sårbare er også verdens fordrevne og flygtninge. Truslen handler både om den direkte sundhedskrise, som vil ramme hårdt i lande med kritisk svage sundhedssystemer. Og om den langsigtede socioøkonomiske udvikling, der kan slå bunden ud af de sårbare økonomier.

Under den uformelle videokonference for EU's udviklingsministre, der finder sted den 8. april 2020, forventes en drøftelse af, hvordan man kan sikre et stærkt og koordineret fælles EU-svar (EU fællesskabsbistanden, EU's medlemslandes og øvrige centrale europæiske aktørers bidrag) til støtte for udsatte partnerlande og deres bestræbelser på at håndtere COVID-19-udbruddet gennem en koordineret og samlet indsats. De samlede indsatser vil udgøre en såkaldt "team Europe"-pakke, som også vil udgøre et vigtigt bidrag til klar og aktiv kommunikation om EU's samlede indsats. Videokonferencen er kommet i stand efter konkret ønske fra Danmark og Sverige om en drøftelse om, hvordan EU kan stå sammen om at levere relevant og hurtig hjælp til ikke mindst Afrikas håndtering af COVID-19.

I lyset af både tiltagende desinformation (drøftes senest på videokonference for udenrigsministre den 3. april 2020), hvor der skabes mistro til EU, og manglende information om EU's indsats i partnerlande, skal EU's svar være markant og synligt. Kommissionen ser derfor behov for et samlet overblik over den omfattende vifte af støtteindsatser, der afspejler EU's solidaritet og vilje til handling ift. håndtering af COVID-19-krisen i partnerlande, hvor krisen risikerer at få meget alvorlige konsekvenser både sundhedsmæssigt og økonomisk, men også for den politiske og sikkerhedsmæssige stabilitet. Den samlede team-EU indsats skal understøtte FN og en multilateral håndtering af krisen samt indebære tæt samarbejde med europæiske udviklingsfinansielle institutioner, European Investment Bank EIB og European Bank for Reconstruction and Development EBRD samt NGO'er og virksomheder. Den skal sigte såvel på det sundhedsmæssige område, som på socioøkonomiske konsekvenser.

EU har i første omgang lanceret en global COVID-19-hjælpepakke på mere end 1,7 milliarder kr. Heraf går ca. 850 mio. kr. til WHO og 110 mio. kr. til Afrika. Derudover er Kommissionen i gang med at undersøge, hvilke midler fra eksisterende udviklings- og investeringsprogrammer, der kan omdirigeres, så de kommer til gavn for partnerlandes håndtering af COVID-19.

3. Formål og indhold

Formålet er at drøfte, hvordan EU og EU's medlemslande sammen med øvrige centrale europæiske institutioner kan sikre et stærkt EU-svar med støtte til udsatte partnerlande og deres bestræbelser på at håndtere COVID-19-udbruddet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinansierne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der blandt EU's medlemslande vil være generel støtte til Kommissionens forslag om en "team Europe"-tilgang, der demonstrerer EU's solidaritet og vilje til resolut handling ift. håndtering af de kortsigtede og langsigtede konsekvenser af COVID-19 krisen i udviklingslandene, samt til klar og aktiv kommunikation om EU's samlede indsats. Det er også forventningen, at der vil være generel enighed om, at EU's indsats skal understøtte FN og et koordineret multilateralt respons

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støtter man, at EU leverer et omfattende og sammenhængende svar på COVID-19s konsekvenser for de udsatte partnerlande ikke mindst i Afrika og i nærområder med mange flygtninge og internt fordrevne. Man vil fra regeringens side støtte den foreslåede "team Europe"-tilgang, hvor man danner et samlet overblik over EU's fællesskabsbistand og EU-medlemslandenes individuelle COVID-19-støtte og øvrige centrale europæiske aktører såsom de europæiske finansielle institutioner, EIB og EBRD. Fra dansk side vil man også støtte, at EU's indsats skal understøtte FN og en koordineret, multilateral håndtering af krisen. Fra dansk side støttes ligeledes, at der arbejdes for en fælles kommunikation herom, således at det reelle omfang af EU's støtte står klart, samt at EU ikke lukker sig om sig selv, men udviser solidaritet

og vilje til at handle. Regeringen vil arbejde for, at der fra starten så vidt muligt tænkes i langsigtede løsninger, der fremmer respekt for menneskerettigheder og demokrati og fastholder fokus på grønne løsninger og jobskabelse. Dette så ikke mindst Afrikas unge fortsat kan se en fremtid og ikke risikerer at blive presset ud i irregulær migration.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om EU's respons på COVID-19 krisen på det udviklingspolitiske område har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Der er sket en skriftlig forelæggelse af udenrigsministrenes videokonference om COVID-19 den 3. april 2020 forud herfor.